

UNITAT 6. POLS D'ESTRELES

L'univers mitològic modern, és a dir, les icones del cinema, de la música, de l'esport, de la política o de les noves tecnologies «santificades» pel marxandatge, és un referent temàtic pròxim i estimulant per al nostre alumnat.

Aprofitem aquest nucli temàtic per a connectar amb la biografia d'actrius mítiques com ara Marilyn Monroe com a base per a fornir un model textual profitós per a les produccions escrites de l'alumnat.

En l'apartat de LITERATURA ens endinsem en el món del teatre com a espectacle, més enllà de la literatura, i en la lectura de diferents fragments teatrals. Més avant, en LES PERSONES I LES LLENGÜES, ens centrem en l'estudi de la variació diacrònica i la presentem com a procés de canvi acumulatiu i transmés de generació en generació. Finalment, en CONEGUEM LA LLENGUA trobareu activitats sobre els geosinònims, concretament els vinculats amb els aliments. Treballem després els complements circumstancials, el complement agent i el complement de règim verbal; els pronoms febles de complement circumstancial. Així mateix, revisem els temps de passat. En ortografia i fonètica, estudiem l'apostrofació i la contracció; i finalment, posem atenció sobre els signes de puntuació (les cometes).

Amb el TALLER DIGITAL plantejarem activitats relacionades amb el nucli temàtic de la unitat: la creació d'una fotografia combinant-la amb una altra, un recorregut virtual pel món del teatre i el repàs dels continguts de la unitat fent un test final.

I. CONTACTE (pàgs. 144-145)

Plantegem ací una sèrie de tècniques endevinatòries, si més no, curioses, usades al llarg del temps que ens permeten endinsar-nos en els textos predictiu, objecte de l'apartat de COMUNICACIÓ.

1. (pàgs. 144-145)

Abans de sentir l'àudio i com introducció a la unitat cal verbalitzar la il·lustració inicial per aflorar els coneixements que l'alumnat té sobre els personatges del firmament estel·lar que proposem. Tot seguit, cal seguir les indicacions de l'àudio que ací us transcrivim:

[INTRO MUSICAL D'OBERTURA DEL CONCURS.]

[PRESENTADOR:] Molt bona nit, són dos quarts d'onze, és l'hora del nostre concurs «7 de 7». El tema de hui són «Mites i icones de la modernitat». Com sempre, us recorde les regles. Molt simples. Jo us donaré set pistes i vosaltres haureu d'identificar els 7 personatges. Els col·locareu a la casella corresponent de la carta de joc i assenyalareu quines són les 7 imatges que els representen. Si sabeu totes les respostes, envieu-nos la carta de participació, ràpidament, i ben complimentada, via email al nostre correu. La primera persona que envie les respostes guanyarà un premi. El premi de hui és...!? Bo, el vostre professor o professora vos el dirà al final de la classe!

Entesos? Comencem. Ah, i recordeu, jo sempre vos diré la lletra o lletres inicials de la paraula que estem buscant. Avui, són tot noms i cognoms de persones: «Mites i Icones»!

Anem allà amb un de molt fàcil en primer lloc. Dues lletres, C i G. És un home, la imatge del qual és el imatge de la revolució i de la lluita contra les injustícies. Tot i que argentí de naixement, va participar activament en la revolució cubana. Ja ho teniu?... [PAUSA]

Número 2. Ara, un pèl més difícil. Dues lletres també, F i K. Pintora i poetessa mexicana, casada amb el pintor surrealista Diego Rivera. Compte que hi ha una lletra h, enmig del seu cognom. Mireu les imatges, a veure si us ve el nom... no? Aquesta és difíceleta, eh?... Continuem.

En el número 3. Ara més fàcil. Dos lletres inicials més. Una A i una E, que comencen el nom i el cognom del físic d'origen jueu més popular de la història, creador de la teoria de la relativitat... que és...?

Número 4. Ara toca una dona, la lletra inicial del seu cognom comença per R. El nom no cal perquè te'l donem ja, abreujat, a la carta. És la dona que més llibres ha venut en la història gràcies al seu personatge Harry Potter. És famosa, també, per haver passat de la misèria a ser multimilionària en només 5 anys!

En el número 5, tenim al mite etern de Hollywood. Dues lletres M i M, que identifiquen l'actriu rossa, la sensualitat de la qual i la seua misteriosa mort a l'edat de 36 anys van fer que esdevingués el mite del cinema més conegut... El teniu, oi? Endavant, doncs.

I en el número 6, hi ha l'home més ràpid de la terra de tots els temps, corre com un gànguill! Aquest jamaicà té les lletres inicials U i B. Alerta amb la lletra final, és una T o una D?...

I finalment, en el número 7, tenim un altre home, el «rei del pop». Aquest cantant, compositor, intèrpret, ballarí i músic estatunidenc, esdevingué un mite, també, per la seua controvertida vida personal i mediàtica. Les lletres inicials del seu nom són M i J.

I bé, això és tot per avui. Així que si teniu les set respostes correctes, envieu-les per email, ara mateix, a la nostra adreça, Departamentdevalencia@gmail.com. I la primera persona amb les respostes correctes guanyarà un... Bé, això ara vos ho dirà la professora!]

2. (pàgs. 144-145)

Expressió oral en petit i gran grup sobre els personatges de la pàgina i de l'àudio. En acabant podem jugar al QUI ÉS QUI? Amb el personatges anteriors.

II. COMUNICACIÓ (pàgs. 146-151)

LA BIOGRAFIA

Estudiem, ací, la biografia com a text narratiu i model de producció discursiva.

1. (pàg. 146)

Creació d'expectativa. Pretenem que els alumnes es familiaritzen amb algunes de les dades biogràfiques d'aquesta actriu. Hi ha preguntes que no podran respondre ja que pressuposa el coneixement de dades molt concretes. Fa igual! Es tracta de respondre-les totes per intuïció i de contrastar el resultat després d'haver llegit el text de les pàgines 147 a 150.

1) b.; 2) b; 3) c; 4) b

2. (pàg. 146)

Es tracta d'una altra activitat de creació d'expectativa que amplia les dades que bastiran la biografia de Marilyn Monroe. Anirà bé de proposar els alumnes que ens expliquen el que saben sobre la vida d'aquesta actriu i ho tindrem en compte per a les properes activitats. Les imatges fan referència a:

- a) Tippiie, gosset de l'actriu.
- b) Barbitúrics que prengué Marylin per suïcidar-se.
- c) La jove Norma Jean, treballant a la fàbrica de material bèl·lic ans de ser famosa.
- d) J. F. Kennedy, president dels EUA, amb qui l'actriu tingué relacions sentimentals.
- e) Icònica fotografia de la pel·lícula *La temptació viu a dalt*.
- f) Imatge de Marylin amb el seu segon marit, el jugador de beisbol, Joe Dimaggio.
- g) La Fox fou la companyia cinematogràfica que fitxà la jove Norma Jean, i on rodà la majoria dels seus films.
- h) Piano blanc, ben estimat, per l'actriu.

3. (pàg. 147)

Comprensió escrita i expressió oral. La taula biogràfica respon algunes de les qüestions plantejades en les activitats anteriors, i a la volta, n'avança d'altres que apareixeran ampliades a la lectura de l'activitat 4.

- a) Difícil a causa dels problemes emocionals de sa mare. Va viure èpoques en adopció.
- b) Setze.
- c) De casualitat quan un bon dia del 1945 quan uns fotògrafs van passar per la fàbrica de paracaigudes on treballava i li van fer les primeres fotografies –arreplegades en el seu famós llibre *Blue Book Model*– on ja s'advertia el seu posar de futura actriu. És a partir d'aleshores quan s'introdueix en el món de les agències de models, abandona la fàbrica i fa una prova per a l'empresa cinematogràfica Fox.
- d) 125 dòlars.
- e) Aparéixer despullada en calendaris.
- f) *La Jungla d'asfalt* de John Huston.
- g) Amb J. F. Kennedy
- h) Mor el 1962, als 36 anys. La llegenda parla de suposades maniobres de la CIA i el FBI, com a responsable de la seua mort.

4. (pàgs. 148-149)

Lectura i/o audició del text biogràfic de Marilyn Monroe. El text servirà de model textual per a la creació final de textos biogràfics per part de l'aprenent.

5. (pàg. 149)

Activitat de comprensió oral i escrita i d'expressió oral.

6. (pàg. 118)

Ampliació de vocabulari.

- a) *mite*: personatge famós i conegut per tothom encara que passe el temps.
- b) *marxandatge*: tots aquells productes que es venen al voltant d'un espectacle: samarretes, fotos...
- c) *ingènua*: que no té malícia o segona intenció. Innocent.
- d) *s'esllanguia* (del verb *esllanguir-se*): consumir-se, debilitar-se.
- e) *malgrat*: a pesar de.
- f) *gairebé*: quasi.
- g) *embadocava* (del verb *embadocar-se*): atraure l'atenció d'algú fins a abstraure'l de tota altra cosa.
- h) *seductorament*: acció de captivar irresistiblement amb algun atractiu o amb el seu prestigi.
- i) *barbitúrics*: medicaments sedants i hipnòtics del sistema nerviós.
- j) *llòbregues*: fosques, tenebroses.
- k) *balafiava* del verb *balafiar*: malgastar els diners.
- l) *indeturable*: que no es pot parar.

7. (pàg. 149)

Preguntes de comprensió oral i/o escrita que requereixen de resposta oral.

- a) Va ser fosca i gens alegre. L'ambient familiar va estar marcat per la malaltia mental de sa mare i de la seva iaia. Va ingressar en un orfenat i va passar per diverses famílies adoptives on mai no se sentí segura ni estimada.
- b) Entre els records d'aquesta etapa hi ha el gosset Tippie i un piano blanc.
- c) Es divorcia del seu primer marit i, a partir d'aleshores, el més important va ser treballar per al cinema costés el que costés. Al començament ho va tenir difícil: no tenia un cèntim, s'alimentava d'entrepans, vivia dels diners que li deixaven. Però més avant, l'any 1947, va aconseguir el seu primer treball com a actriu i tot va ser un èxit.
- d) Es va casar als setze anys, el 12 de juny del 1942 amb Jim Dougherty. Els matrimonis posteriors (amb un famós jugador de beisbol i amb el dramaturg Henry Miller) van ser un fracàs rotund.
- e) Per què hi ha indicis de conxorxa entre el FBI i la CIA que podrien significar un canvi de rumb de la versió oficial de suïcidi a, si més no, suïcidi induït.
- f) Una biografia que conté les dades més importants i significatives de la vida de Marilyn Monroe. Està escrita en tercera persona del passat; hi ha molts exemples de temps verbals en passat perifràstic i en passat simple.
- g) Tant la biografia com l'autobiografia i el diari són textos narratius que contenen informacions importants i significatives de la vida d'una persona. Tots tres s'escriuen en passat, però la persona que narra els fets canvia. En la biografia hi ha un narrador que utilitza la tercera persona per a contar la història de la vida d'algun personatge. En l'autobiografia i en el diari, el narrador sol coincidir amb el protagonista. Pel que fa a la temporalització dels fets narrats, en un diari apareixen els qui es corresponen amb cada dia d'una etapa vital determinada i apareixen consignats amb una data referida al dia, al mes i a l'any en què ocorren els esdeveniments narrats. L'autobiografia conté tota la història de la vida d'aquesta persona des de la infantesa fins als darrers dies de la seua existència. En la biografia hi ha només els fets més significatius.

8. (pàg. 150)

És una activitat de comprensió del text anterior sota l'aparença d'un passatemps. Els errors en la notícia són els següents.

1. Va morir el 5 d'agost del 1962 en comptes del 1973.
2. Quan morí era a sa casa, no a l'habitació d'un hotel.
3. La van trobar morta de matinada, no al vespre.
4. Va morir als 36 anys i no als 45.
5. El flascó buit era de barbitúrics, no de vitamines.
6. Sembla que a la tauleta de nit no hi havia quaranta flascons de medicines.
7. No va participar en «Superman».
8. No va nèixer al Canadà sinó a Los Angeles (EUA).
9. Va fer més de trenta pel·lícules, no sis.
10. Va començar a treballar amb la Fox no amb la Metro.
11. El seu nom vertader no era Elisabeth Taylor sinó Norma Jean.
12. No havia estat educada en un ambient adequat i tranquil, ans al contrari.
13. Primer va treballar en una fàbrica, no de corista.
14. No va tenir una vida amorosa i sentimental tranquil·la i estable, ans al contrari.
15. L'error més difícil o pràcticament impossible de trobar per parts dels alumnes, és que la notícia no pogué aparèixer el mateix dia 5 d'agost, sinó en l'edició del periòdic del dia 6 d'agost. Aprofitarem aquesta errada per a engrescar més el jovent.

9. (pàg. 151)

Recerca de dades i dates, per tal de confeccionar la biografia del company/a.

10. (pàg. 151)

Resposta oberta. El treball resultant és susceptible d'exposició en l'aula acompanyat de material gràfic i en format visible.

RECERCA I EXPRESSIÓ**11. (pàg. 151)**

Resposta oberta. Activitat que globalitza l'apartat de COMUNICACIÓ. Com s'explicita a l'enunciat, és convenient l'exposició pública dels resultats. També podeu fer utilitzar la fitxa de valoració de l'exposició oral que hem proposat en altres unitats.

III. LITERATURA (pàgs. 152-157)**EL TEATRE (1): MOLT MÉS QUE LITERATURA**

Aprofitem aquest apartat per a endinsar-nos dins el teatre com a obra literària que es compon de text i d'espectacle. També hi ha la intenció que els aprenents elaborin peces teatrals a partir d'un guió donat i posem en pràctica diferents tècniques teatrals com ara, la dicció, el mim i la improvisació.

1. 2. 3. 4. (pàg. 152)

- Un sopar amb les grans estrelles del Hollywood clàssic, amics de la diva. Aquesta foto s'assembla molt a *L'Última Cena*, una pintura mural realitzada a finals del s. XV per Leonardo da Vinci. En aquest sopar Jesús anuncia que un dels dotze apòstols l'ha de trair.
- En són dotze, tants com els deixebles que acompanyen Jesucrist en l'últim sopar.
- Amb Jesucrist.
- Els actors que hi apareixen són: James Dean, Marlon Brando, Elvis Presley, Humphrey Bogart, Oliver Hardy i Stan Laurel (el duet d'actors còmics), Charles Chaplin, Clark Gable, Frankestein, John Wayne i Fred Astaire.
- D'humor i comèdia: Oliver Hardy i Stan Laurel; musicals: Fred Astaire i Elvis Presley; de western: John Wayne; cinema mut: Charles Chaplin; detectius: Humphrey Bogart; por: Frankestein; de seducció: Clark Gable, James Dean, Marlon Brando...
- Resposta oberta.
- Resposta oberta per part de l'alumnat. Així no obstant, suggerim que consulten a la xarxa l'argument d'alguna de les seues pel·lícules.

2. (pàg. 152)

La prova consistí a fer uns passos davant una càmera, a encendre un cigarret i apagar-lo. Una prova vulgar i un resultat... que va sorprendre tothom!

3. 4. (pàg. 153)

El llenguatge teatral. Ací teniu unes activitats que permetran desenvolupar la creativitat del grup classe pel que fa a la representació teatral. Per a realitzar l'activitat 3, convindrà organitzar la classe per grups demanant que cada grup trie l'activitat que més li interesse i la representen per torns.

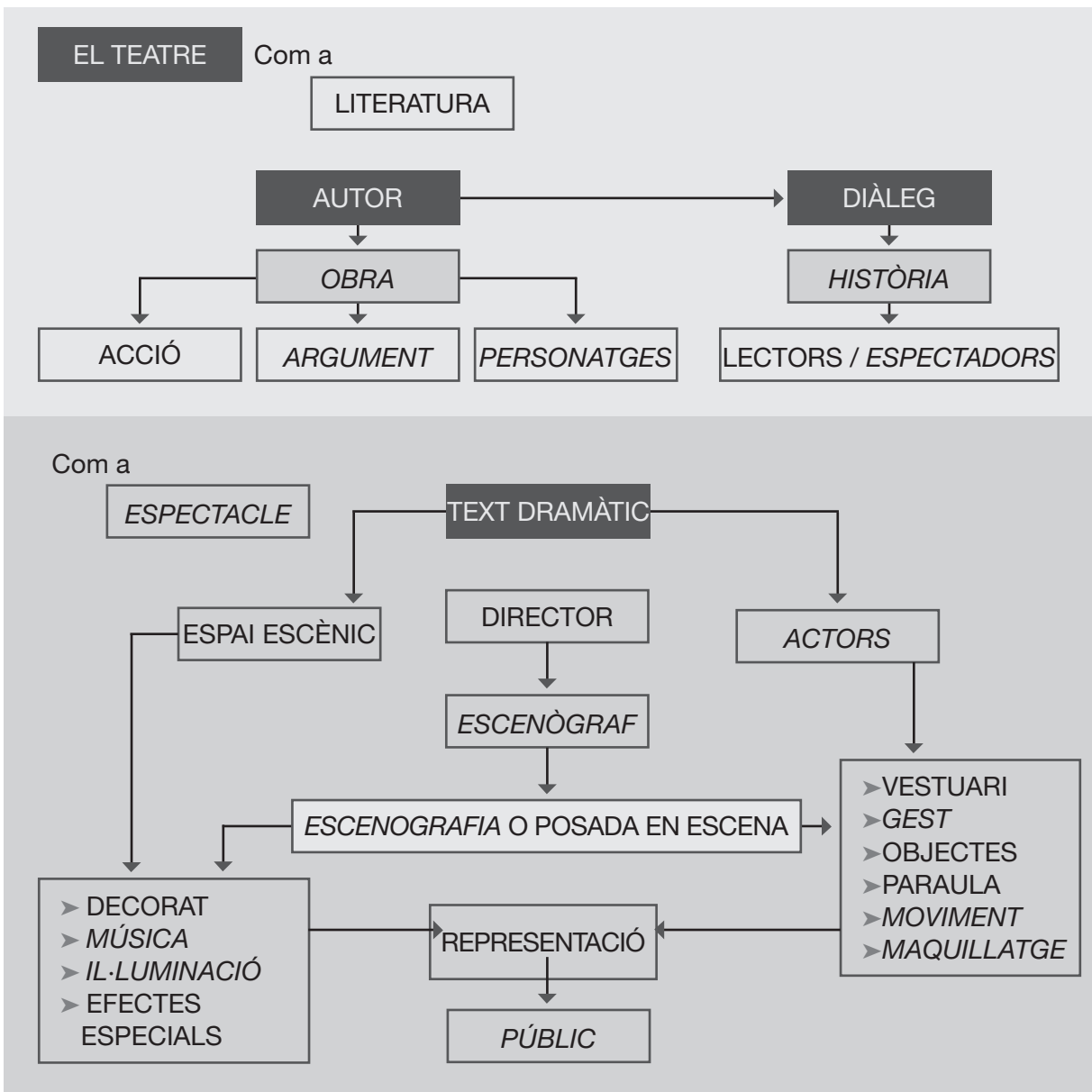
5. (pàg. 154)

Soluciones:

- Diferents gèneres teatrals: sainet, esquetx, monòleg, revista, drama, titelles, mim, ombres xineses, comèdia, drama.
- Dins un edifici de teatre hi ha: prosceni, fòrum, escenari, tramoia, llotges.
- Els qui es dediquen al teatre han de saber: vocalitzar, actuar, assajar, imitar, improvisar, concentrar-se, relaxar-se.
- Els oficis del teatre són: actor, director, actriu, tècnic de so i llum, escenògraf, orquestra, perruquer, sastre, maquillador, tramoista, autor, coreògraf.

6. (pàgs. 155)

Llegirem l'explicació sobre el teatre i tot seguit proposarem de fer una lectura silenciosa i selectiva per a omplir el mapa conceptual que hi ha més avall.

7. (pàg. 156)

Llegir un text teatral requereix conèixer unes pautes de lectura que ajudarà a interpretar-lo. És menester que els alumnes sàpiguen diferenciar ben bé les acotacions dels diàlegs.

Procedirem a la lectura dramatitzada del fragment teatral de Vicent Palatsí.

- Es tracta d'un diàleg on intervien dos personatges (la mestra i el Jordi). És una escena típica d'una classe de 2n d'ESO. La comicitat rau en l'actuació del Jordi, l'alumne despistat i queferós que dia rere dia pregunta a la mestra per quina pàgina ha d'obrir el llibre.
 - Tres tipus de lletra; la cursiva per a les acotacions o anotacions de presentació de l'escena sobre la situació, l'ambientació i els personatges que hi intervien; la majúscula amb els noms dels personatges que dialoguen i la redona dels diàlegs del text teatral.
 - No hi ha màrgens que determinen el lloc de les acotacions ni els diàlegs dels personatges.
 - Com hem dit adés són anotacions sobre els moviments, la situació, les postures i les actituds de cada personatge i també sobre el decorat i l'ambientació.
 - Acotacions referides a l'escenografia: L'escena representa un aula de 2n d'ESO. Al fons de l'escenari hi ha una taula gran i una butaca on seu la mestra. Darrere, la pissarra, on hi ha anotat «pàgina 67». A la part esquerra dues tauletes on seuen JORDI i ENRIC i dos a la dreta on seuen PAULA i GEMMA. Per damunt les taules material escolar: llibres, llibretes, llapis...
- Acotacions referides a l'actuació dels personatges: ENRIC, de tant en tant, es posarà una pipa a la boca. JORDI (amb un somriure); MESTRA (amb cara i to de burla).

8. (pàg. 157)

Començarem per la lectura del còmic «Perolet, estudiant fluixet» de V. Dolz; les preguntes que hi ha a continuació ajudaran l'alumnat a verbalitzar els diàlegs i les acotacions que han de redactar.

- Què se celebra a l'institut?
- Com va vestit Perolet? Qui l'acompanya?
- Quina disfressa porta la professora de llengua?
- Què mostra la senyoreta de llengua a Perolet i als seus companys?
- Què fa Perolet amb el ganivet de la professora?
- Per què es desmaia la professora?
- De què van disfressades les altres persones que hi ha a la festa?
- Etc.

IV. LES PERSONES I LES LLENGÜES (pàgs. 158-159)**LA VARIACIÓ DIACRÒNICA: LA LLENGUA AL LLARG DEL TEMPS**

Convé que els alumnes s'adonen de les diferències intergeneracionals en l'ús lingüístic.

Presentem ací la parla dels jòvens com un factor important en el procés evolutiu de la llengua; tot per acostar a les seues mesures cronològiques l'evolució històrica de la llengua.

1. 2. 3. (pàg. 158)

En aquesta sèrie de tres activitats lligades, hi pretenem que els alumnes siguin capaços de reflexionar sobre la seua competència comunicativa. Per això els proposem d'identificar les expressions que fan servir quan parlen. Ho fem a través d'una conversa que poden dramatitzar a l'aula i també de fer llistats d'altres expressions o mots que normalment fan servir en la conversa de la vida diària.

Solucions:

- Mangui, tia, m'han penjat les mates, xafant l'orella, mates, cara de col·locat, té un morro que se'l xafa, pegant-me la vara, li vaig pegar moltes voltes a la bola, me'l va tornar fet pols, escampar la boira, és fort, és superfort, passa d'ell.
- mangui: persona que no és massa de fiar; tia: xica; m'han penjat les mates: no he aprovat les matemàtiques; xafant l'orella: dormint; mates: matemàtiques; cara de col·locat: cara de boig; té un morro que se'l xafa: és un desvergonyit, té la cara dura; pegant-me la vara: insistint molt, molestant; vaig pegar moltes voltes a la bola: vaig pensar molt; me'l va tornar fet pols: trencant; escampar la boira: fugir; és fort: sembla increïble; és superfort: és realment increïble; passa d'ell: no li prestes atenció, oblida-te'n.

4. (pàg. 159)

Volem que l'alumnat faci una petita reflexió entorn l'evolució de la llengua, des dels orígens fins a l'actualitat. Com a ampliació els demanarem que per grups de cinc esbrinen com es diuen en francès, italià, portugués i espanyol les paraules proposades. Convé dur a classe diccionaris bilingües.

Solucions: boca-BUCCA; cap-CAPU; cavall-CABALLU; dona-DOMNA; llet-LACTE; mà-MANU; nit-NOC-TE; llet-LECTU; sol-SOLE; terra-TERRA; ull-OCULU.

V. CONEGUEM LA LLENGUA (pàgs. 160-166)

LÈXIC

LA SINONÍMIA (i 2): ELS GEOSINÒNIMS

1. (pàg. 160)

Relació dels aliments de les tres llistes

1 botella d'oli/ 1 ampolla d'oli

1 quilo de creïlles/ 1 quilo de patates

1 bossa de dacs congelada/ 1 bossa de panís congelat/ 1 bossa de blat de moro congelat

1 quilo de clòtxines/ 1 quilo de musclos

1 llanda de tonyina/ 1 llauna de tonyina

2 pots de suc de bresquilla/ 2 pots de suc de préssec

3 quilos de pebreres/ 3 quilos de pimentons/ 3 quilos de pebrots

bosses de brossa/ bosses de fem/ bosses d'escombreries

2 pots de fesols en conserva/ 2 pots de mongetes en conserva

1 meló d'aigua (o d'Alger)/ 1 síndria

1 paquet de rent/ un paquet de llevat

tres llesques de pernil cuit/tres llesques de pernil dolç

MORFOLOGIA I SINTAXI

ELS COMPLEMENTS VERBALS (3): ELS COMPLEMENTS CIRCUMSTANCIALS (CC), EL COMPLEMENT AGENT (CAgent) I ELS COMPLEMENTS DE RÈGIM VERBAL (CR)

2. (pàg. 161)

Identificació dels CC i del CAgent.

a) 3; b) 7; c) 1; d) 2; e) 8; f) 6; g) 4; h) 5.

3. (pàg. 161)

Identificació i anàlisi dels complements verbals.

- a) *el llapis*: CD; *amb la mà esquerra*: CC instrument
- b) *un gat*: CD; *a la classe*: CC lloc de direcció o situació
- c) *el cap de setmana*: CC temps
- d) *pels lladres*: CAgent
- e) *l'examen*: CD; *ràpidament*: CC de manera
- f) *amb Ramon*: CC de companyia

4. (pàg. 162)

Aplicació del contingut CC en contextos donats. Activitat de resposta oberta. Oferim a continuació una solució possible.

- a) *tot el cap de setmana*
- b) *amb una forqueta*
- c) *per tota la classe*
- d) *amb tu*
- e) *per la malaltia del professor*
- f) *de sobines*

ELS PRONOMS FEBLES EN FUNCÍO DE CC**5. (pàg. 162)**

Identificació i pronominalització dels CC de lloc.

- a) *de l'institut*; n'isc
- b) *a Alzira*; hi hem anat
- c) *del cine*; en vam tornar
- d) *a casa*; hi soparé
- e) *a Morella*; hi vaig

6. (pàg. 162)

Pronominalització dels CC.

- a) hi (CC de lloc); b) n' (CC de lloc, de procedència); c) hi (CC d'instrument); d) hi (CC de manera).

EL COMPLEMENT DE RÈGIM VERBAL (CR)**7. (pàg. 163)**

Identificació dels CR.

- a) a la causa; b) dels meus consells; c) en les vacances; d) als entrepans de formatge; e) de futbol.

8. (pàg. 163)

Pronominalització dels CR.

- a) *se* n'oblida
- b) *hi* penseu
- c) *hi* estava acostumada
- d) *en* parlen

9. (pàg. 163)

Aplicació del contingut CR en contextos donats.

Activitat de resposta oberta. Oferim a continuació una solució possible.

- a) a acompanyar-me
- b) dels seus errors
- c) en el viatge a Menorca
- d) de tu

MORFOLOGIA VERBAL (2): REVISIÓ DELS TEMPS DEL PASSAT

10. (pàg. 164)

Repàs i sistematització de l'ús dels temps del passat (passat perifràstic, passat simple, imperfet d'indicatiu i perfet).

Jo: portava; Tu: no tenies; Ernest: va deixar; portava; ha perdut; va pintar; Jaume i jo: hem passejat; compràrem; Olívia i tu: em regalàreu; heu visitat; afegíeu; bevíeu; Carme i Pere: han revisat; canviaven.

11. (pàg. 164)

Identificació de les formes diferents per a l'expressió del passat.

Passat perifràstic: Ernest va deixar; Ernest va pintar;

Passat simple: Jaume i jo compràrem; Olívia i tu em regalàreu;

Imperfet d'indicatiu: jo portava; tu no tenies; Ernest portava; Olívia i tu afegíeu; Olívia i tu bevíeu; Carme i Pere canviaven;

Perfet: Ernest ha perdut; Jaume i jo hem passejat; Olívia i tu heu visitat; Carme i Pere han revisat.

12. (pàg. 164)

Identificació de la forma del temps del passat corresponent a cada context.

a) vaig anar; b) teníem; c) dormies; d) ha regalat; e) eixires.

13. (pàg. 164)

Ús de les diferents formes del passat.

- a) va deixar (o deixà)
- b) teníem
- c) ha eixit
- d) he llegit; vas recomanar (o recomanares)
- e) anàveu
- f) ha estrenat
- g) va guanyar (o guanyà)

ORTOGRAFIA I FONÈTICA

L'APOSTROFACIÓ I LA CONTRACCIÓ

14. (pàg. 166)

Repàs i sistematització de les normes d'apostrofació i contracció.

a) a l'aeròdrom; d'Alzira; b) a ca l'oncle; c) al (o pel) barranc; de l'Arc; d) per l'eixida; d'emergència; e) per

l'aire; f) a la universitat; g) l' Ignasi; pel parc; h) l'equipatge; dels excursionistes; a l'autobús; i) a l'Índia; j) a l'illa; k) a la una.

15. (pàg. 166)

Aplicació de les normes sobre l'ús de les cometes.

- a) El mariner va cridar: «Terra a la vista».
- b) Ahir no vas vindre a classe. No devies estar massa «catòlic».
- c) Mon pare sempre diu que sóc un «senyoret».
- d) Hi ha gent que al «pernil» o «cuixot» diu «jamó».

16. (pàg. 166)

Activitat de dictat. Seguiu el procediment habitual.

VI. TALLER DIGITAL (pàg. 167)

A la part general d'aquesta guia didàctica expliquem en detall les característiques de les activitats plantejades al llibre i, per tant, en aquesta unitat. Ací, de manera esquemàtica, indiquem les qüestions més importants de tenir en compte en cada activitat d'aquesta unitat:

Activitat 1. Una foto original...

- És una activitat molt senzilla i ràpida de fer. Consisteix a fer servir una aplicació web a Internet on l'alumnat només ha de pujar una imatge d'un dels personatges de l'apartat de CONTACTE i editar-la utilitzant el menú que té l'aplicació web. D'aquesta forma, el resultat és una imatge que puja l'alumne dins d'una fotografia ja creada.
- Producte resultant: una imatge amb les modificacions fetes.

Activitat 2. Cacera del tresor «Vivint el teatre»

- En aquesta activitat l'alumne ha de seguir les indicacions que es donen a cada part de la Cacera del tresor (introducció, preguntes, la gran pregunta) utilitzant recursos d'Internet. Aquests ens portaran a webs sobre moda.
- Les preguntes que es fan no són perquè les responga directament l'alumnat, sinó perquè li serviquen de guia per a anar perfilant la resposta a la gran pregunta. Aquesta és una pregunta que, per respondre-la, l'alumnat ha de reflexionar sobre tota la informació que se li ha donat i ha trobat abans. Especialment es mostraran a l'alumne vídeos sobre teatre. El resultat d'aquesta gran pregunta, doncs, no és única sinó que està més aviat vinculada a l'opinió de l'alumnat. Es valorarà, per tant, la capacitat d'argumentar i expressar la resposta.
- Producte resultant: un document (tipus Writer, Word) que conté la resposta de la gran pregunta. Donem a l'alumnat una plantilla-guia que ha de completar.

Activitat 3: Test final

- Hem creat un test amb una bateria de preguntes tancades (tres opcions de resposta) per preguntar a l'alumnat qüestions sobre els continguts de tots els apartats de la unitat.
- Es fa aquest test perquè servisca de recurs d'avaluació al professor. Són 15 preguntes sobre les qüestions més importants de la unitat.
- Les solucions de les respostes apareixen a la plataforma i només les pot veure el professor.

VII. RESUM (pàg. 168)

Llegir els resums dels diferents apartats.

Escriure en un quadern a part les definicions que hi apareguen.

Fer un esquema de tots els conceptes i continguts treballats per a dur-lo al *portafoli*.

Buscar imatges al·lusives relacionades amb el significat dels mots pertinents.

Aprofitar les activitats del taller digital per a fer la portada de la unitat del seu quadern d'activitats.

VIII. COMPROVACIÓ (pàg. 169)

1. Resposta oberta seguint les dades que s'hi proposen.
2. Talent, extraversió, espontaneïtat, sentit de l' humor, imaginació i creativitat, bona dicció (veu forta, timbrada i clara), expressivitat corporal (psicomotricitat, elasticitat, domini del gest, ball i dansa...).
3. Cf. les explicacions de l'apartat de LITERATURA (pàgs. 155-156).
4. Cf. les explicacions de l'apartat de LES PERSONES I LES LLENGÜES (pàg. 158-159).
5. El galaicoportugués, l'asturleonés, l'espanyol o castellà, l'aragonés, el català, l'occità, el francès, l'italià, el sard, el romanx o retoromànic i el romanés. CAPU, LACTE, NOCTE I OCLU.
6. Solucions: un cuixot (un pernil); una botella (una ampolla); una clòtxina (un musclo); una patata (una creïlla); un meló d'Alger (una síndria); el panís (la dacsca o el blat de moro); les escombraries (la brossa o el fem); un préssec (una bresquilla); el llevat (el rent); una llanda (una llauna).
7. Identificació dels CC.
 - a) amb la calculadora: CC d'instrument c) la setmana que ve: CC de temps
 - b) de l'excursió: CC lloc (de procedència) d) sense sal: CC de manera (o d'instrument)
8. Pronominalització dels CC.
 - a) hi he fet totes les operacions c) el CC de temps, normalment, no pronominalitza
 - b) Quan en tornaràs d) sempre hi cuina
9. Identificació del CR.
 - a) en mi
 - b) de mi
 - c) en tu
10. Pronominalització del CR.
 - a) Només hi pense
 - b) No te n'oblides
 - c) Hi tinc interès

11. Ús dels temps verbals del passat.

- a) vaig anar (o aní o anava)
- b) he agafat
- c) es gitava

12. Ús de les normes d'apostrofació i contracció.

- a) de l' institut; per la porta
- b) l'aigua; de l'aixeta
- c) La unió; dels/de les estudiants; l'admissió; dels/de les alumnes

13. Aplicació de les normes sobre l'ús de les cometes.

- a) La professora sempre diu: «Feu tots els deures».
- b) L'expressió «content com un gínjol» és una comparació.
- c) El teu amic no mereix la teua confiança, és un «fantasma».

